

Wtorek, 21 września 2010 r.

94. zachęca Komisję i państwa członkowskie do rzeczywistego uwzględniania kwestii zrównoważenia środowiskowego w stosunkach z krajami trzecimi z jednoczesnym poszanowaniem praw społecznych i zagwarantowaniem ochrony i udziału społeczności lokalnych i ludności tubylczych w procesach decyzyjnych, w szczególności odnośnie do wykorzystania gleby i ochrony lasów, a także do kontynuowania tzw. zielonej dyplomacji; wzywa państwa członkowskie i Komisję Europejską do zadbania o to, aby w „dwunastopunktowym planie działań UE na rzecz milenijnych celów rozwoju” uznano konieczność włączania problematyki trwałości środowiskowej do głównego nurtu polityki poprzez współpracę na rzecz rozwoju i działania zewnętrzne i zapewniono skoncentrowaną interwencję finansową z myślą o wsparciu różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów;

95. podkreśla, że w celu promowania uznawania (gospodarczej) wartości różnorodności biologicznej potrzeba innowacyjnych systemów finansowania; zachęca państwa członkowskie i Komisję do angażowania się w globalną dyskusję na temat potrzeby i rodzajów ewentualnych ustaleń dotyczących innowacyjnych systemów opłat za korzystanie z funkcji ekosystemów;

96. nalega, aby zrównoważony charakter produktów będących przedmiotem międzynarodowych umów handlowych był kluczowym elementem tych umów; podkreśla w związku z tym potrzebę włączenia kwestii niehandlowych, takich jak metody produkcyjne i poszanowanie różnorodności biologicznej, do wszystkich przyszłych umów zawieranych w ramach WTO;

97. z rozczarowaniem przyjmuje wynik konferencji CITES, podczas której nie zrealizowano głównych elementów mandatu UE, takich jak ochrona gatunków morskich cieszących się dużym zainteresowaniem komercyjnym;

98. zdecydowanie nalega, aby Komisja i państwa członkowskie przyspieszyły wewnętrzne procesy podejmowania decyzji i poprawiły ich skuteczność, poświęciły więcej środków i czasu na działania dyplomatyczne w stosunku do krajów trzecich oraz wzmocniły potencjał i synergię między konwencjami; mając na uwadze, że wiele chronionych obszarów sieci Natura 2000 jest pośrednio lub bezpośrednio zanieczyszczanych oraz że szkody wyrządzane w środowisku pochodzą również spoza Europy, należy podkreślić konieczność ujęcia europejskich standardów ochrony środowiska w umowach partnerskich z sąsiednimi krajami;

*

* *

99. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

Komunikat Komisji pt. „Wspólnotowe podejście do zapobiegania klęskom żywiołowym oraz katastrofom spowodowanym przez człowieka”

P7_TA(2010)0326

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 września 2010 r. w sprawie komunikatu Komisji pt. „Wspólnotowe podejście do zapobiegania klęskom żywiołowym oraz katastrofom spowodowanym przez człowieka” (2009/2151(INI))

(2012/C 50 E/04)

Parlament Europejski,

— uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 lutego 2009 r. pt. „Wspólnotowe podejście do zapobiegania klęskom żywiołowym oraz katastrofom spowodowanym przez człowieka” ⁽¹⁾ oraz odnoszącą się do niego ocenę wpływu ⁽²⁾, a także dokument roboczy Komisji z dnia 14 grudnia 2007 r. w sprawie doskonalenia europejskich systemów wczesnego ostrzegania ⁽³⁾,

⁽¹⁾ COM(2009)0082.

⁽²⁾ SEC(2009)0202.

⁽³⁾ SEC(2007)1721.

Wtorek, 21 września 2010 r.

- uwzględniając swoje rezolucje: z dnia 16 września 2009 r. w sprawie pożarów lasów w lecie 2009 r. ⁽¹⁾, z dnia 4 września 2007 r. w sprawie klęsk żywiołowych ⁽²⁾, z dnia 7 września 2006 r. w sprawie pożarów lasów oraz powodzi ⁽³⁾, z dnia 5 września 2002 r. w sprawie powodzi w Europie ⁽⁴⁾, z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie suszy w Portugalii ⁽⁵⁾, z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie suszy w Hiszpanii ⁽⁶⁾, z dnia 8 września 2005 r. w sprawie katastrof naturalnych (pożarów i powodzi) w Europie ⁽⁷⁾, z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie klęsk żywiołowych (pożarów, susz i powodzi) – aspekty związane z rolnictwem ⁽⁸⁾, aspekty związane z rozwojem regionalnym ⁽⁹⁾ i aspekty związane z ochroną środowiska naturalnego ⁽¹⁰⁾, z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie poważnej klęski żywiołowej w autonomicznym regionie Madery i skutków huraganu Xynthia w Europie ⁽¹¹⁾ oraz swoje stanowisko z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej ⁽¹²⁾,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 16 czerwca 2008 r. w sprawie poprawienia zdolności Unii do reagowania na wystąpienie katastrof ⁽¹³⁾ oraz ust. 12–15 konkluzji prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 15–16 czerwca 2006 r. w sprawie zdolności reagowania Unii na sytuacje nadzwyczajne, kryzysowe i katastrofy ⁽¹⁴⁾,
 - uwzględniając decyzję Rady 2007/162/WE, Euratom z dnia 5 marca 2007 r. ustanawiającą Instrument Finansowy Ochrony Ludności ⁽¹⁵⁾,
 - uwzględniając dyrektywę Rady 96/82/WE z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi ⁽¹⁶⁾ (dyrektywa Seveso II),
 - uwzględniając dyrektywę 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim ⁽¹⁷⁾ (dyrektywa w sprawie powodzi),
 - uwzględniając dyrektywę Rady z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne 85/337/EWG ⁽¹⁸⁾ (dyrektywa OOS),
 - uwzględniając ramy działań na lata 2005–2015: „Podnoszenie odporności państw i wspólnot na klęski”, przyjęte w dniu 22 stycznia 2005 r. w Kobe (prefektura Hyōgo) ⁽¹⁹⁾,
 - uwzględniając Konwencję o różnorodności biologicznej przyjętą w dniu 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro,
 - uwzględniając artykuł 196 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinie Komisji Rozwoju Regionalnego, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A7-0227/2010),
- A. mając na uwadze, że zapobieganie powinno być coraz ważniejszym etapem zarządzania kryzysowego i nabierać coraz większego znaczenia społecznego,

⁽¹⁾ Dz.U. C 224 E z 19.8.2010, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 187 E z 24.7.2008, s. 55.

⁽³⁾ Dz.U. C 305 E z 14.12.2006, s. 240.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 272 E z 13.11.2003, s. 471.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 33 E z 9.2.2006, s. 599.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 92 E z 20.4.2006, s. 414.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 193 E z 17.8.2006, s. 322.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 297 E z 7.12.2006, s. 363.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 297 E z 7.12.2006, s. 369.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 297 E z 7.12.2006, s. 375.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0065.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 297 E z 7.12.2006, s. 331.

⁽¹³⁾ 10128/08.

⁽¹⁴⁾ 10633/1/06.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 71 z 10.3.2007, s. 9.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 10 z 14.1.1997, s. 13.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 288 z 6.11.2007, s. 27.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 175 z 5.7.1985, s. 40.

⁽¹⁹⁾ A/CONF.206/6.

Wtorek, 21 września 2010 r.

- B. mając na uwadze, że klęski żywiołowe zagrażają ekosystemom i różnorodności biologicznej, odbijają się na trwałym rozwoju oraz negatywnie wpływają na spójność społeczną,
- C. mając na uwadze, że takie czynniki, jak intensywne użytkowanie gruntów, chaotyczny rozwój przemysłu i miast, wyludnianie się wsi, pustynnienie i większa częstotliwość występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych zwiększają podatność państw członkowskich, a zwłaszcza regionów objętych celem konwergencji na klęski żywiołowe i na katastrofy spowodowane przez człowieka,
- D. mając na uwadze, że zmiany klimatu są przyczyną coraz częstszych klęsk żywiołowych (powodzi, poważnych susz i pożarów), przynoszących ofiary śmiertelne oraz poważne szkody środowiskowe, gospodarcze i społeczne,
- E. mając na uwadze, że klęski mają zazwyczaj wiele przyczyn, nie zawsze można je przypisać wyłącznie ekstremalnym zjawiskom pogodowym, a często powstają raczej na skutek niewłaściwego stosunku człowieka do środowiska,
- F. mając na uwadze, że katastrofy mogą być wywołane przez awarie technologiczne i przemysłowe, które mogą pociągać za sobą uwolnienie niebezpiecznych czynników chemicznych, biologicznych, radiologicznych lub jądrowych, przynoszących poważne konsekwencje dla zdrowia, upraw, infrastruktury lub żywego inwentarza,
- G. mając na uwadze, że niejednokrotnie można było w znacznej mierze zapobiec szkodom powstałym w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka; mając ponadto na uwadze, że polityka UE musi zapewniać organom krajowym, regionalnym i lokalnym spójne bodźce do opracowywania, finansowania i wdrażania skuteczniejszej polityki zapobiegania i ochrony,
- H. mając na uwadze, że kompleksowe, dynamiczne, rozsądne i konsekwentne podejście do zapobiegania klęskom i katastrofom powinno obejmować różne szczeble współpracy między organami lokalnymi, regionalnymi i krajowymi, a także angażować inne podmioty związane, a tym samym również obciążone z określonym terenem,
- I. mając na uwadze, że istniejące środki zapobiegania klęskom i katastrofom okazały się niewystarczające, a wcześniejsze propozycje Parlamentu Europejskiego nie zostały jeszcze w pełni wdrożone, co utrudniło realizację skonsolidowanej strategii zapobiegania klęskom żywiołowym i katastrofom spowodowanym przez człowieka na szczeblu UE,
- J. mając na uwadze, że długotrwała susza i pożary dodatkowo przyspieszają proces pustynnienia, zwłaszcza na południu Europy, dotykając przede wszystkim śródziemnomorskie kompleksy leśne i rozległe obszary obsadzone jednym gatunkiem drzew niewystępującym naturalnie w danym regionie, szczególnie podatnym na pożary, co stanowi zagrożenie dla życia mieszkańców i wpływa na jakość życia w danych regionach,
- K. mając na uwadze, że do podstawowych elementów zapobiegania klęskom i katastrofom należy: zrównoważone planowanie przestrzenne i użytkowanie gruntów, rozwój gospodarczy i społeczny przebiegający w harmonii z naturą, poszanowanie energii, zasobów naturalnych i środowiska, podnoszenie spójności wewnątrz UE, przeciwdziałanie wyludnianiu się wsi, pustynnieniu i erozji gleb oraz utrzymywanie zrównoważonej pod względem środowiskowym działalności rolniczej,
- L. mając na uwadze, że lasy odgrywają kluczową rolę w ochronie środowiska, sprzyjając zachowaniu równowagi w obiegu węgla i wody,
 1. zauważa, że klęski żywiołowe i katastrofy spowodowane przez człowieka mogą mieć bardzo poważne konsekwencje dla rozwoju gospodarczo-społecznego regionów i państw członkowskich; zaznacza, że głównym celem zapobiegania klęskom i katastrofom jest ochrona życia ludzkiego, bezpieczeństwa i nienaruszalności cielesnej, podstawowych praw człowieka, a także środowiska naturalnego, infrastruktury gospodarczej i społecznej, w tym podstawowego wyposażenia, budynków mieszkalnych, systemów komunikacji, transportu i dziedzictwa kulturowego;
 2. podkreśla, że podejście zakładające działanie z wyprzedzeniem jest skuteczniejsze i tańsze od podejścia opartego jedynie na reagowaniu na klęski i katastrofy; uważa, że znajomość lokalnego kontekstu geograficznego, gospodarczego i społecznego ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania klęskom żywiołowym i katastrofom spowodowanym przez człowieka;

Wtorek, 21 września 2010 r.

3. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do zapewnienia spójniejszego uwzględniania w polityce i programach UE kwestii dotyczących zapobiegania klęskom i katastrofom, a także podkreśla potrzebę kompleksowego podejścia do zapobiegania klęskom i katastrofom; przypomina, że uwzględnić należy wszelkiego rodzaju klęski żywiołowe i katastrofy spowodowane przez człowieka, spośród których wymienić można między innymi następujące zagrożenia ⁽¹⁾: powodzie, burze, susze, fale tsunami, trzęsienia ziemi, pożary lasów, ekstremalne temperatury, wybuchy wulkanów, lawiny, osunięcia gruntu, awarie technologiczne i przemysłowe, erozja gleby, skażenie podglebia i wód gruntowych, zanieczyszczenie mórz, jezior i rzek;
4. wzywa Komisję, by zachęcała państwa członkowskie do wymiany najlepszych praktyk w zapobieganiu katastrofom spowodowanym przez człowieka, i wzywa państwa członkowskie do zapewnienia w organach regionalnych szkoleń z zakresu zarządzania kryzysowego;
5. uważa, że ze względu na rozmiary lub potencjalnie transgraniczny charakter klęsk i katastrof właściwe i niezbędne jest zacieśnienie współpracy na szczeblu regionalnym i na szczeblu UE w oparciu o komplementarność działań, rozpowszechnianie najlepszych praktyk oraz zasadę solidarności między państwami członkowskimi;
6. odnotowuje propozycję utworzenia sieci przedstawicieli poszczególnych właściwych organów krajowych ze wszystkich państw członkowskich; podkreśla, że sieć taka powinna działać w ramach współpracy między krajowymi, regionalnymi i lokalnymi organami ds. zarządzania kryzysowego, planowania przestrzennego oraz tworzenia map ryzyka i zarządzania nim; podkreśla rolę takiej sieci w wymianie doświadczeń i środków zapobiegania oraz w opracowaniu wspólnej metodologii i minimalnych wymogów tworzenia map ryzyka i zagrożeń na szczeblu UE; apeluje, by do sieci włączono przedstawicieli sektora rolnictwa oraz by rozważono wysłuchanie przedstawicieli UNEP oraz organizacji społecznych i pozarządowych działających w omawianym obszarze oraz innych podmiotów związanych, a tym samym obeznanych z danym terenem;
7. uważa, że zasadnicze znaczenie ma współpraca w zakresie upowszechniania informacji i doświadczeń oraz rozwiązań technicznych i naukowych, jak również koordynacja strategii rozwoju zdolności interwencyjnych;
8. wzywa regiony do wykorzystywania istniejących sieci koordynacji terytorialnej i transgranicznej w celu zacieśnienia współpracy skoncentrowanej w większym stopniu na zapobieganiu klęskom i katastrofom; uważa, że struktury współpracy transgranicznej, na przykład makroregiony, współpracujące z myślą o realizacji konkretnych działań, mogą stać się skutecznymi platformami współpracy w dziedzinie zapobiegania klęskom i katastrofom; opowiada się za wykorzystaniem cennego doświadczenia zgromadzonego w tej dziedzinie w projektach zrealizowanych w przeszłości w ramach wspólnotowej inicjatywy INTERREG;
9. uważa, że prawdziwe postępy w zapobieganiu klęskom i katastrofom można uzyskać dzięki skoordynowanym działaniom i strategiom państw członkowskich oraz poszczególnych sektorów i podmiotów zaangażowanych w cykl zarządzania kryzysowego; podkreśla rolę, jaką w strategiach tych może odgrywać wolontariat, i wzywa państwa członkowskie do zacieśniania współpracy w tej dziedzinie na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym; proponuje, by w kontekście Europejskiego Roku Wolontariatu (2011) ocenić możliwość zorganizowania współpracy wolontariuszy na szczeblu państw członkowskich z myślą o zapobieganiu klęskom i katastrofom;
10. apeluje, by państwa członkowskie, kraje sąsiadujące z UE i kraje rozwijające się współpracowały między sobą w transgranicznych projektach służących wymianie najlepszych praktyk oraz upowszechnianiu wiedzy praktycznej, za pośrednictwem programów polityki sąsiedztwa UE oraz programów na rzecz rozwoju;
11. podkreśla, że w niesieniu pomocy należy uwzględniać zasadę niedyskryminacji; zwraca uwagę, że pomocy należy udzielać stosownie do potrzeb, bez dyskryminacji ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, język, religię, opinie polityczne lub światopogląd, narodowość lub pochodzenie społeczne, stan posiadania, urodzenie czy inne elementy statusu odbiorców pomocy;
12. zaznacza, że problemy ekologiczne, spowodowane i zaostrzone przez zmiany klimatu, są obecnie przyczyną nasilenia wymuszonych migracji, w związku z czym chce podkreślić coraz silniejszy związek między osobami ubiegającymi się o azyl a obszarami, na których pogarsza się sytuacja ekologiczna; wzywa do lepszej ochrony „uchodźców klimatycznych” i do przenoszenia ich w nowe miejsca osiedlenia;

⁽¹⁾ Podany wykaz klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka nie jest wyczerpujący; pełna lista może obejmować również inne rodzaje klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka, niewymienione w niniejszym sprawozdaniu.

Wtorek, 21 września 2010 r.

13. podkreśla, że skutki klęsk żywiołowych najbardziej odczuwają regiony i wspólnoty lokalne oraz że, ogólnie rzecz biorąc, ani ich zasoby materialne i ludzkie, ani ich wiedza specjalistyczna i zasoby finansowe nie wystarczają, by poradzić sobie z tymi klęskami przy zastosowaniu wyłącznie krajowego lub regionalnego podejścia, gdyż klęski te wymagają skutecznej reakcji na szczeblu europejskim w oparciu o zasadę solidarności;

14. podkreśla znaczenie zmniejszania nierówności występujących między regionami i państwami członkowskimi w zakresie zdolności ochrony mieszkańców i mienia, w tym dziedzictwa kulturowego, poprzez wspieranie ich wysiłków na rzecz doskonalenia zapobiegania, zwłaszcza w regionach i państwach członkowskich szczególnie podatnych na ryzyko klęsk i katastrof; nalega, by szczególną uwagę zwrócić na regiony Europy najbardziej odizolowane, najsłabiej zaludnione, górskie i przygraniczne, a także na regiony europejskie znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji gospodarczej;

15. podkreśla konieczność uznania i należytego uwzględnienia przyrodniczych cech charakterystycznych i ograniczeń regionów odizolowanych, górskich, o niskiej gęstości zaludnienia, wyludniających się, jak również regionów oddalonych i najbardziej oddalonych, wysp i regionów, których sytuację pogarszają warunki przyrodnicze, a także regionów stojących wobec zagrożeń wielorakich; podkreśla, że regiony te napotykać dodatkowe trudności w przeciwdziałaniu klęskom i katastrofom; wzywa do zwrócenia na te regiony szczególnej uwagi w poszczególnych dostępnych instrumentach finansowych oraz do uelastyczenia warunków przekazywania tym regionom środków z Funduszu Solidarności;

16. podkreśla konieczność dokonania przeglądu rozporządzenia w sprawie Funduszu Solidarności w celu dostosowania kryteriów kwalifikowalności do specyfiki poszczególnych regionów i różnego rodzaju klęsk i katastrof, w tym klęsk następujących stopniowo, np. susz, ze szczególnym uwzględnieniem sektorów produkcyjnych, obszarów najbardziej podatnych na zagrożenia i poszkodowanych mieszkańców, z myślą o umożliwieniu elastyczniejszego i szybszego przyznawania środków; uważa, że działania kwalifikujące się do wsparcia, wymienione w art. 4 rozporządzenia w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE), są zbyt ograniczone; jest zdania, że przy ustalaniu progów kwalifikowalności należy bezwzględnie uwzględnić wymiar regionalny, gdyż w przeciwnym razie regiony dotknięte bardzo poważnymi klęskami i katastrofami mogą zostać wykluczone, ponieważ próg ustalony dla danego państwa członkowskiego jako całości nie został osiągnięty;

17. podkreśla konieczność utworzenia właściwych finansowych ram zapobiegania klęskom i katastrofom, obejmujących odpowiednie środki finansowe na zapobieganie i przeciwdziałanie klęskom i katastrofom, umacniających i łączących takie istniejące instrumenty, jak polityka spójności, polityka rozwoju obszarów wiejskich, polityka regionalna, Fundusz Solidarności, siódmy program ramowy i programy Life+; w związku z tym zwraca się o uwzględnienie zapobiegania w perspektywie finansowej na lata 2014–2020; wzywa Komisję Europejską, by oceniła możliwość zaproponowania bardziej systematycznego dzielenia się dostępnymi zasobami w celu zwiększenia skuteczności mechanizmów zapobiegania w całej UE;

18. apeluje do Komisji o dopilnowanie, by obecna presja budżetowa wynikająca z kryzysu nie doprowadziła do ograniczenia środków przeznaczonych na bieżącą politykę zapobiegania klęskom i katastrofom, oraz o dokonanie – w ramach trwającego obecnie przeglądu budżetu – oceny wszelkich luk w dziedzinie zapobiegania i o upewnienie się, czy dostępne instrumenty obejmują wszystkie rodzaje klęsk i katastrof;

19. podkreśla, że istotnym narzędziem zapobiegania klęskom żywiołowym jest polityka spójności; uważa, że należy zapewnić możliwość elastycznego i skoordynowanego funkcjonowania poszczególnych funduszy i instrumentów, aby poprawić funkcjonowanie i zwiększyć skuteczność tej polityki; podkreśla, że zapobieganie zagrożeniom musi również być dostosowane do innych obszarów polityki zapobiegania, by zapobiec rozproszeniu działań oraz zwiększyć ich skuteczność i wartość dodaną;

20. potwierdza potrzebę sprawdzania, czy fundusze UE są właściwie wykorzystywane, oraz ewentualnego zwrotu wszelkich niewłaściwie wykorzystanych środków;

21. podkreśla, że zapobieganie klęskom i katastrofom należy przede wszystkim do obowiązków państw członkowskich i że w tym obszarze nadal należy uwzględniać zasadę pomocniczości;

22. wzywa państwa członkowskie odpowiedzialne za użytkowanie gruntów, by wprowadziły kryteria i przepisy mające na celu zapobieganie klęskom na obszarach zagrożonych powodzią oraz osunięciami ziemi i innymi zagrożeniami geologicznymi, przy uwzględnieniu problemów wynikających z masowego wylesiania, a także mające na celu zapobieganie zabudowywaniu tych obszarów;

Wtorek, 21 września 2010 r.

23. zachęca państwa członkowskie do dokonania oceny możliwości szerszego włączenia zapobiegania klęskom i katastrofom do krajowego operacyjnego programowania finansowania UE, a także do krajowych, regionalnych i lokalnych programów operacyjnych; uważa, że wszystkie podmioty publiczne zaangażowane w ochronę środowiska powinny być włączane w ten proces i aktywnie w nim uczestniczyć; apeluje do Komisji o poparcie potrzeby przerehabilitacji programów operacyjnych opracowanych przez państwa członkowskie w tej dziedzinie; z myślą o wymianie doświadczeń zwraca się do Komisji, by zachęcała państwa członkowskie do przekazania szczegółowych informacji o opracowanych przez nie operacyjnych programach reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy spowodowane przez człowieka;

24. uważa, że szczególnym wsparciem UE dla państw członkowskich należy objąć między innymi następujące środki zapobiegania:

- a) opracowanie i przegląd przepisów dotyczących bezpieczeństwa budowli i użytkowania gruntów;
- b) działania zmierzające do naprawy sytuacji sprzyjających powstaniu zagrożenia: przywracanie naturalnego charakteru korytom rzek, odtwarzanie i ochrona dorzeczy, terenów podmokłych i związanych z nimi ekosystemów, monitorowanie erozji i powstawania osadów w ciekach wodnych, zwiększanie przepustowości mostów i dróg wodnych, oczyszczanie i ponowne zagospodarowywanie lasów, ponowne zalesianie, a także ochrona i obrona wybrzeży;
- c) ochrona i reorganizacja – przy udziale mieszkańców – obszarów zamieszkałych, zwłaszcza miejskich, szczególnie narażonych na określone rodzaje klęsk i katastrof;
- d) utrzymanie i kontrola bezpieczeństwa najważniejszych elementów istniejącej infrastruktury, ze szczególnym uwzględnieniem zapór, ropociągów, mostów drogowych i kolejowych, infrastruktury energetycznej, wodociągów, kanalizacji, systemów komunikacji i telekomunikacji;
- e) podtrzymywanie działalności rolniczej na obszarach wyludniających się i podatnych na ryzyko wystąpienia klęsk żywiołowych, sprzyjanie ponownemu podejmowaniu działalności przez człowieka poprzez tworzenie infrastruktury umożliwiającej mieszkańcom takich obszarów pozostanie na danym terenie;

25. wzywa Komisję do wspierania państw członkowskich w prowadzeniu kampanii podnoszenia świadomości z zakresu zapobiegania oraz w przyjmowaniu najlepszych praktyk, upowszechnianiu istotnych aktualnych informacji i szkoleniu ludności w zakresie stwierdzonego ryzyka i postępowania na wypadek klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, z wykorzystaniem kanałów łatwo dostępnych wszystkim obywatelom; apeluje, by w programach szkoleniowych dla mieszkańców szczególną uwagę zwrócono na młodzież, począwszy od młodzieży w wieku szkolnym, oraz na wspólnoty wiejskie; w związku z podnoszeniem świadomości społecznej podkreśla również rolę wspólnego europejskiego numeru alarmowego (112) oraz konieczność upowszechniania jego znajomości;

26. przypomina, że elementem klęsk żywiołowych jest często woda, nie tylko w przypadku powodzi (niejednokrotnie związanych z niewłaściwym planowaniem), mrozu, gradu i skażenia dorzeczy, ale także w przypadku niedoborów wody, które mogą wywoływać istotne zmiany, np. pustoszenie dużych obszarów południowej i południowo-wschodniej Europy;

27. podkreśla, że w ubiegłych latach długotrwałe susze sprzyjały wzrostowi liczby pożarów lasów w Europie, a jednocześnie w wielu regionach spowodowały nasilenie zjawiska pustoszenia;

28. ze względu na wzajemne powiązania między takimi zjawiskami, jak susze, pożary lasów i pustoszenie, zwraca się do Komisji o przedstawienie – na wzór dyrektywy w sprawie powodzi – wniosku w sprawie dyrektywy mającej wesprzeć przyjęcie polityki UE w sprawie niedoboru wody, susz i dostosowania do zmian klimatu;

29. ponownie wzywa Komisję, by wspierała uruchomienie europejskiego obserwatorium susz i pustoszenia, odpowiedzialnego za badanie skutków susz i pustoszenia, ich łagodzenie i monitorowanie w celu usprawnienia procesu podejmowania decyzji strategicznych oraz lepszej koordynacji działań państw członkowskich; uważa, że należy uwzględnić wzajemne powiązania między suszami, pożarami lasów, pustoszeniem i dostosowaniem do zmian klimatu oraz ustalić poważne, oparte na zasadzie solidarności cele w kontekście polityki zapobiegania ryzyku suszy i zarządzania nim;

Wtorek, 21 września 2010 r.

30. zagrożenie pożarami lasów powinno być przedmiotem troski wszystkich państw członkowskich ze względu na znaczenie lasów z punktu widzenia produkcji drewna, utrzymania różnorodności biologicznej, zapobiegania powodziom, lawinom i erozji, zarządzania zasobami wód gruntowych i sekwestracji dwutlenku węgla; w związku z tym wzywa Komisję do przedstawienia i wprowadzenia – we współpracy z państwami członkowskimi – wniosków legislacyjnych i inicjatyw w zakresie ochrony lasów i zapobiegania pożarom; uważa, że należy wspierać projekty dotyczące zalesiania i ponownego zalesiania z naciskiem na gatunki rodzime i lasy mieszane, z korzyścią dla różnorodności biologicznej i odporności na pożary, burze i choroby, a także projekty zrównoważonej zbiórki i wykorzystania odpadowej biomasy leśnej, stanowiącej odnawialne źródło energii; uważa, że prawdziwa współpraca w tej dziedzinie powinna obejmować gromadzenie danych, opracowywanie map ryzyka, sporządzanie planów zarządzania ryzykiem pożaru, określanie potrzebnych zasobów i zasobów dostępnych w 27 państwach członkowskich, a także koordynowanie działań na różnych szczeblach;

31. ze względu na fakt, że wzniesienie pożarów oraz zwiększanie ich częstotliwości jest przestępstwem wobec środowiska naturalnego, zwraca się do Komisji o przeprowadzenie analizy i przedstawienie Radzie i Parlamentowi Europejskiemu metod stosowania środków przymusu mających zapobiegać zaniedbaniom skutkującym pożarem oraz celowemu podpalaniu;

32. podkreśla znaczenie przekrojowego postrzegania zapobiegania poprzez włączenie go do odpowiednich dziedzin polityki sektorowej w celu wspierania zrównoważonego planowania przestrzennego oraz spójnego rozwoju gospodarczego i społecznego, przebiegającego w harmonii z naturą;

33. uznaje, że niektóre dziedziny polityki sektorowej doprowadziły do zwiększenia ryzyka w niektórych regionach poprzez sprzyjanie opuszczaniu wsi i nadmiernej koncentracji ludności na obszarach miejskich;

34. uważa, że produkcja rolna i leśna jest podatna na zjawiska klimatyczne, takie jak susze, mróz, oblodzenia, grad, pożary lasów, burze, powodzie oraz ulewne deszcze, na zagrożenia sanitarne, takie jak inwazje szkodników, choroby zwierząt, epidemie i epizootie, na zniszczenia spowodowane przez dzikie zwierzęta, a także na skutki działań człowieka, takie jak zmiany klimatu, zanieczyszczenia, kwaśne deszcze oraz niezamierzone i celowe skażenia genetyczne, na osunięcia się ziemi wywołane problemami z dziedziny planowania urbanistycznego i regionalnego, na zagrożenia technologiczne i transportowe, na pustynnienie obszarów górskich i na pożary lasów spowodowane przede wszystkim brakiem należytej ochrony lasów oraz działaniami przestępczymi, a także na zanieczyszczenia rzek w wyniku zrzutów substancji chemicznych z przemysłu, wypłukiwania nawozów oraz nieuwagi osób wchodzących na tereny leśne;

35. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zachęcały do wprowadzania dobrych praktyk rolniczych, które w części państw członkowskich umożliwiły obniżenie przenikania nawozów azotowych o połowę, nie powodując przy tym spadku zbiorów;

36. opowiada się za polityką rolną zrównoważoną pod względem środowiskowym i społecznym, uwzględniającą konieczność wspierania i pobudzania zrównoważonej produkcji rolnej i rozwoju obszarów wiejskich w poszczególnych krajach i regionach, którą uważa za zasadniczy element skutecznego zapobiegania klęskom żywiołowym; apeluje, by skutecznie wzmocniono bodźce do tworzenia miejsc pracy o charakterze rolno-środowiskowym i rolno-wiejskim, zachęcano do osiedlania się na obszarach wiejskich, co stanowi kluczowy czynnik ochrony ekosystemów, przełamywano obecną tendencję do wyludniania się wsi i jej zubożenia oraz presję demograficzną na obszarach miejskich; ponadto podkreśla rolę rolników jako strażników obszarów wiejskich i ubolewa, że komunikat Komisji nie zawiera wystarczającej liczby kluczowych elementów dotyczących sektora rolnego;

37. opowiada się za utworzeniem publicznego europejskiego systemu ubezpieczeń rolniczych; wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie publicznego europejskiego systemu ubezpieczeń w celu lepszego przeciwdziałania zagrożeniom i niestabilności dochodów rolników w związku z klęskami żywiołowymi oraz katastrofami spowodowanymi przez człowieka; podkreśla, że system ten musi być ambitniejszy od obecnego modelu, by uniknąć mnogości różnych systemów ubezpieczeniowych w UE, powodującej ogromne dysproporcje dochodów rolników; uważa, że pilnie potrzebny jest również system minimalnych rekompensat na wypadek klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych działalnością człowieka, dostępny rolnikom we wszystkich państwach członkowskich;

38. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by przy obliczaniu dopłat rolno-środowiskowych uwzględniały dodatkowe koszty ponoszone przez rolników w celu zastosowania środków zapobiegania pożarom (np. utrzymanie przecinek, usuwanie uschłych drzew, uprawa ziemi wzdłuż granicy działek itp.) oraz melioracji (oczyszczanie rowów melioracyjnych i kanałów);

Wtorek, 21 września 2010 r.

39. wskazuje na znaczenie badania wiejskich i miejskich środków dostosowawczych, zważywszy większą częstotliwość i natężenie ekstremalnych zjawisk pogodowych na różnych obszarach geograficznych; uważa, że przewidywalne negatywne skutki zmian klimatu będą stanowić dodatkowe ograniczenie dla działalności rolniczej oraz dla bezpieczeństwa i niezależności żywnościowej; podkreśla konieczność zareagowania na ten fakt i na inne wyzwania związane z dostosowywaniem się do zmian klimatu oraz zmniejszaniem ich negatywnych skutków;
40. podkreśla znaczenie publicznych działań badawczo-rozwojowych w zapobieganiu klęskom i katastrofom oraz w zarządzaniu kryzysowym, a także wzywa do poprawy koordynacji i zacieśnienia współpracy między instytucjami badawczo-rozwojowymi państw członkowskich, zwłaszcza podmiotami, które mają do czynienia z zagrożeniami tego typu; wzywa do doskonalenia systemów wczesnego ostrzegania w państwach członkowskich oraz do tworzenia nowych powiązań i ulepszania powiązań już istniejących między poszczególnymi systemami wczesnego ostrzegania; zaleca Komisji należyte uwzględnienie tych potrzeb i zapewnienie odpowiedniego finansowania;
41. podkreśla potrzebę przygotowania systemów opieki zdrowotnej państw członkowskich pod względem struktury zasobów ludzkich, dobrych praktyk i świadomości ryzyka, by były one w stanie radzić sobie w sytuacjach kryzysowych;
42. podkreśla znaczenie posiadania kompleksowego zbioru danych i informacji dotyczących ryzyka i kosztów klęsk i katastrof oraz wymiany tych danych i informacji na szczeblu UE w celu prowadzenia badań porównawczych i wskazywania potencjalnych transgranicznych skutków klęsk i katastrof, co umożliwiłoby państwom członkowskim zgromadzenie wspólnych informacji dotyczących krajowych zasobów cywilnych i medycznych; podkreśla również, że należy stosować i rozwijać istniejące już struktury, np. Centrum Monitorowania i Informacji (MIC), zamiast tworzyć nowe;
43. ubolewa, że Komisja nie przeprowadziła jeszcze analizy praktyk stosowanych w państwach członkowskich w zakresie przygotowania map zagrożeń i ryzyka, co przewiduje komunikat Komisji z dnia 23 lutego 2009 r. w sprawie wspólnotowego podejścia do zapobiegania klęskom żywiołowym oraz katastrofom spowodowanym przez człowieka; wzywa Komisję, by skutecznie wywiązała się z tego zobowiązania w pierwszej połowie 2010 r.;
44. uważa, że na szczeblu UE należy opracować wspólną metodologię oraz minimalne wymogi dotyczące opracowywania map zagrożeń i ryzyka;
45. podkreśla znaczenie opracowania standardów analizy i wyrażania społeczno-gospodarczego wpływu klęsk i katastrof na wspólnoty ludzkie;
46. zaleca, by w ramach przeglądu dyrektywy OOS w większej mierze uwzględniono kwestie zapobiegania klęskom i katastrofom, a zwłaszcza ocenę i ujawnianie ryzyka oraz informowanie o nim;
47. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i rządowi państw członkowskich.

Ograniczanie ubóstwa i tworzenie miejsc pracy w krajach rozwijających się: dalsze działania

P7_TA(2010)0327

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 września 2010 r. w sprawie ograniczania ubóstwa i tworzenia miejsc pracy w krajach rozwijających się: dalsze działania (2009/2171 (INI))

(2012/C 50 E/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając milenijną deklarację Narodów Zjednoczonych z dnia 8 września 2000 r., która określa milenijne cele rozwoju (MCR) jako kryteria ustanowione wspólnie przez społeczność międzynarodową w celu likwidacji ubóstwa,